

# РЕШЕНИЕ

№ 19868

гр. София, 10.06.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав, в**  
публично заседание на 13.05.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Камелия Серафимова**

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **10759** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.203 и сл. АПК, вр. с чл.284 от ЗИНЗС.

Образувано е по искова молба на И. В. Т. от [населено място], изтърпяващ наказание „Доживотен затвор“ в Затвор– [населено място] срещу ГДИН за заплащане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди в размер на 300 лева- унижение, срам, душевни терзания, причинени от признаване за основателен наложен заповор върху личната партия за периода от 22.05.2024 година до 31.10.2024 година, ведно със законната лихва върху сумата от 28.05.20245 година до окончателното изплащане на сумата, както и обезщетение в размер на 60 лева- имуществени вреди, причинени от превеждането на сумата от личната му партия към датата на признаване на заповорното съобщение, преведени по банковата сметка на ЧСИ- А. П. по изп. Дело № 20248490400238 за периода от 22.05.2024 година до 31.10.2024 година,.

В исковата молба се твърди, че във връзка с образувано Изп.дело № 20248494400238 по описа на ЧСИ с район на действие СГС ЧСИ е изпратил три заповорни съобщения до ГДИН – Затвор- [населено място], като с първите е наложил заповор върху получаваното от него трудово или друго възнаграждение, а с третото, изх. № 9173/22.05.2024 година е наложен заповор върху вземанията представляващи средства по личната му партия, като на 28.05.2025 година Началник на Затвор- гр.- П. е изпратил Писмо до ЧСИ, в което сочи , че признава вземането за основателно, а признаването на вземането от страна на Администрацията на ГДИН като основателно е незаконосъобразно, тъй като средствата, които постъпват по партията се несеквестрируеми и представляват суми за задоволяване на лични нужди, които средства са преведени от родителите му и предвид наложеното наказание „Доживотен затвор“ той е лишен

от възможността да работи и да получава възнаграждение, а извършеният заповор е незаконосъобразен и вследствие на това ищецът е претърпял неимуществени вреди и имуществени такива. Искане се да се бъде осъден ответникът да заплати посочените суми. Претендират се и направените по делото разноски.

В съдебно заседание, ищецът- И. В. Т. редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК се явява и поддържа исковата молба на заявените основания. Наред с това, исковата му молба се поддържа и от адвокат Р. С., редовно упълномощена, която заявява претенция за присъждане на разноски. Съображения относно основателността на жалбата развива и в представените по делото писмени бележки.

Ответникът по иска- Главна дирекция“ Изпълнение на наказанията“ [населено място], редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК се представлява от юрисконсулт Д., редовно упълномощена, която оспорва исковата молба по основание и размер по съображения, посочени в писмения отговор. Претендира заплащането на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП- прокурор Р. изразява становище за недоказаност и неоснователност на исковата претенция и моли да бъде отхвърлена.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

От доказателствата по делото е установено, че ищецът е постъпил в Затвор- [населено място] на дата 02.03.2024 година .

На 02.05.2024 година ЧСИ- А. П.-ЧСИ с район на действие– СГС е изпратил заповорно съобщение до Главна дирекция“ Изпълнение на наказанията“ – Затвор- [населено място] като трето задължено лице, с което е наложен заповор върху трудовото възнаграждение на И. В. Т., както и всяко друго възнаграждение на длъжника, получено срещу същата или друга работа при същия работодател или същото учреждение, което му се дължи до размера на задължението- 300 000 лева представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди– главница, ведно със законната лихва, считано от 18.04.2009 година , начисляваща се върху нея до окончателното и погасяване, 1000 лева- присъдени разноски, 142 лева- разноски по изпълнението въз основа на издаден Изпълнителни листове срещу ищеца от 13.02.2014 година по Н.дело № 1061/2010 на СГС ,като указал в едноседмичен срок от получаване на Писмото на основание чл.508 от ГПК да съобщи на съдебния изпълнител- признава ли за основателно вземането,, върху което се налага заповорът, и готовите ли сте да го платите, има ли претенция от други лица за същото вземане, наложен ли е заповор и по други изпълнителни листове върху такива вземания и по какви претенции , превеждат ли се суми по банковата сметка на длъжника, банката, в която е открита сметката, както и размерът на сумата..

На 10.05.2024 година Началник на Затвор – [населено място] уведомил ЧСИ , че признава вземането за основателно.

На 09.05.2024 година ЧСИ- А. П. с район на действие– СГС е изпратил заповорно съобщение до Главна дирекция“ Изпълнение на наказанията“ – Затвор- [населено място] като трето задължено лице, с което е наложен заповор върху трудовото възнаграждение на И. В. Т., както и всяко друго възнаграждение на длъжника, получено срещу същата или друга работа при същия работодател или същото учреждение, което му се дължи до размера на задължението- 300 000 лева представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди– главница, ведно със законната лихва, считано от 18.04.2009 година , начисляваща се върху нея до окончателното и погасяване, 1000 лева- присъдени разноски, 142 лева- разноски по изпълнението въз основа на издадени Изпълнителни листове срещу ищеца от 13.02.2014 година по Н.дело № 1061/2010 на

СГС ,като указал в едноседмичен срок от получаване на Писмото на основание чл.508 от ГПК да съобщи на съдебния изпълнител- признава ли за основателно вземането,, върху което се налага запорът, и готовите ли сте да го платите, има ли претенция от други лица за същото вземане, наложен ли е запор и по други изпълнителни листове върху такива вземания и по какви претенции , превеждат ли се суми по банковата сметка на длъжника, банката, в която е открита сметката, както и размерът на сумата.

На 28.05.2024 година Началник на Затвор – [населено място] депозирал до ЧСИ- Отговор на запорно съобщение, с което уведомил ЧСИ на основание чл.508 ГПК, че признават вземането, върху което е наложен запор за основателно, и ако лишеният от свобода получава суми по личната си партия ще го изпълняват, няма претенция върху това вземане от други лица, не е наложен запор по други изпълнителни листове върху това вземане.

На 22.05.2024 година ЧСИ- Ангела П. издал Запорно съобщение до ГДИН- Затвор- [населено място] като трето задължено лице , с което е наложен запор върху трудовото възнаграждение на И. В. Т., както и всяко друго възнаграждение на длъжника, получено срещу същата или друга работа при същия работодател или същото учреждение, което му се дължи до размера на задължението- 300 000 лева представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди– главница, ведно със законната лихва, считано от 18.04.2009 година , начисляваща се върху нея до окончателното и погасяване, 1000 лева- присъдени разноси, 142 лева- разноси по изпълнението въз основа на издадени Изпълнителни листове срещу ищеца от 13.02.2014 година по Н.дело № 1061/2010 на СГС ,като указал в едноседмичен срок от получаване на Писмото на основание чл.508 от ГПК да съобщи на съдебния изпълнител- признава ли за основателно вземането,, върху което се налага запорът, и готовите ли сте да го платите, има ли претенция от други лица за същото вземане, наложен ли е запор и по други изпълнителни листове върху такива вземания и по какви претенции , превеждат ли се суми по банковата сметка на длъжника, банката, в която е открита сметката, както и размерът на сумата.

на 28.05.2024 година Началник на Затвор- [населено място] отговорил на ЧСИ.- А. П., че с което уведомил ЧСИ на основание чл.508 ГПК, че признават вземането, върху което е наложен запор за основателно, и ако лишеният от свобода получава суми по личната си партия ще го изпълняват, няма претенция върху това вземане от други лица, не е наложен запор по други изпълнителни листове върху това вземане. .

Със Заповед от 06.06.2024 година на Главен директор на ГДИН ищецът И. В. Т. е преведен в Затвор- [населено място] за доизтърпяване на наложеното наказание- Доживотен затвор.

На 26.06.2024 година Началник на Затвор – [населено място] изпратил два броя запорни съобщения на лишения от свобода И. В. Т., който се намира в Затвор- [населено място] е го уведомил, че по изпълнителното дело не са правени удържки от работната заплата и от личната партия на лишения от свобода , не се превеждани суми по сметката на ЧСИ- А. П..

На дата 02.07.2024 година е преведена сума в размер на 64 лева от личната партия на ищеца на ЧСИ/ видно от приложеното на лист 62 от делото преводно нареждане.

От показанията на свидетеля Я. Х. И. – изтърпяващ наказание – „Доживотен затвор“ в Затвор– [населено място] се установява, че знае за наложения запор и след това ищецът не е имал пари да си закупи абсолютно нищо нито от лавката, нито храна, нито тоалетна хартия и други принадлежности, както и фонокарта, за да може да се свърже с близките си, и се е затворил в себе си, бил е унижен.

От показанията на свидетеля – И. С. Т. – изтърпяващ наказание– „Доживотен затвор без замяна“ в Затвор- [населено място] се установява, че знае на ищеца да е наложен запор върху личната му партия, вследствие ,на което той не е могъл да си купи елементарни неща от лавката, дори

кореспонденция не е могъл да има, като се е наложило да се моли на някой друг да му купи нещо от лавката.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената искова молба за процесуално допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от предявяване. Разгледана по същество, същата се явява неоснователна и недоказана. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.Разпоредбата се съдържа в глава първа на [Конституцията](#), посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора,исковете по ал.1 се разглеждат по реда,установен в [Административнопроцесуалния кодекс](#), като местната подсъдност се определя по [чл. 7, ал. 1-искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането](#) или по настоящия адрес или седалището на увреждания срещу органите по [чл. 1, ал. 1](#) и [чл. 2, ал. 1](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на иски за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) длъжното обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди.

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държавата не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл.1 от ЗОДОВ предпоставки- незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Съгласно ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 3 ОТ 22.04.2005 Г. ПО ТЪЛК. ГР. Д. №

3/2004 Г., ОСГК НА ВКС.Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването - [чл. 1, ал. 2 ЗОДВПГ](#). В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване. При незаконни фактически действия на администрацията този момент е тяхното преустановяване. От така определените моменти на изискуемост, започва да тече погасителната давност и се дължи мораторна лихва.

В конкретната хипотеза, тъй като се претендират вреди от действия на ГД"ИН" изразяващи се в признаване на наложен заповест за ЧСИ със три заповестни съобщения от 02.05.2024 година, от 09.05.2024 година и от 22.05.2024 година искът се разглежда по реда на [чл. 284](#) и сл. от [ЗИНЗС](#) и исковата защита следва да се реализира по реда на Глава 7 от [ЗИНЗС](#).

Разгледани на тази плоскост, предпоставките на специфичния иск за вреди по реда на [чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС](#) са - акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава [чл. 3](#) от [ЗИНЗС](#), настъпила, в резултат на нарушението неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на [чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС](#), оборима презумпция, че неимуществените вреди се предполагат до доказване на противното.

Искът отново е осъдителен и с него се цели овъзмездяване на лишения от свобода вследствие на претърпени от него неимуществени вреди в резултат на нарушение на [чл. 3](#) от [ЗИНЗС](#) и отговорността на държавата се ангажира при доказано подлагане на изтезания, на жестоко, нечовешко или унищожително отношение /[чл. 3, ал. 1](#)/, както при поставянето на лицата в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" или "задържането под стража" изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност /[чл. 3, ал. 2](#) от [ЗИНЗС](#). По силата на [чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС](#), искът по [чл. 284, ал. 1](#) се разглежда по реда на Глава Е. от Административнопроцесуалния кодекс, а [ал. 2](#) на текста сочи като ответници органите по [чл. 284, ал. 1](#), от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите. В **Определение № 189 от 8.01.2018 г. на ВАС по адм. д. № 10037/2017 г., III о., докладчик председателят В. П.** е посочено, че органите по [чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС](#) са "специализираните органи по изпълнение на наказанията", но нито [ЗИНЗС](#), нито друг закон, нито от мотивите към Законопроекта за приемане на [ЗИД на ЗИНЗС](#) (ДВ, бр. 13/2017 г.), когато е въведено понятието, се дава определение кои са "специализираните" органи по изпълнение на наказанията и каква е отликата в техните правомощия спрямо общите "органи по изпълнение на наказанията". [ЗИНЗС](#) определя единствено кои са органите по изпълнение на наказанията, каквито без претенция за изчерпателност са министърът на правосъдието ([чл. 10](#)), главният директор на ГДИН ([чл. 13, ал. 2](#)), началникът на затвор ([чл. 15](#)), началникът на Областна служба "Изпълнение на наказанията" ([чл. 16а](#)) и началниците на пробационните служби и арести ([чл. 16](#)). Изпълнението на наказанията освен от установените органи се осъществява пряко и от служители в ГДИН и в териториалните й служби. Техните функции и статут е уреден в [глава IV от ЗИНЗС](#). Като се отчете, че забраната по [чл. 3 от ЗИНЗС](#) е обща и спазването ѝ е пряко

задължение, както за административните органи по изпълнение на наказанията, така и за длъжностите лице (служителите) към местата за лишаване от свобода, то съдът е приел, че под понятието "специализирани органи" от [част VII на ЗИНЗС](#) следва да се разбира всеки административен орган или длъжностно лице, чийто правомощия, служебни или трудови задължения са свързани пряко с изпълнението на наказанията и постигането на неговите цели, описани в [чл. 2 от ЗИНЗС](#). При така направеното тълкуване на понятието "специализирани органи" следва да се разтълкува и приложението на [чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС](#), според който "искът (по [чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС](#)) се предявява ... срещу органите по [чл. 284, ал. 1](#), от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите". Буквалното тълкуване на нормата води до извод, че надлежен ответник по иска е конкретният административен орган или длъжностно лице, посочено в иска като причинител на вредите. Това разбиране, изведено при прочита на [чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС](#), ВАС е определил като неудачно и неефективно законодателно решение, спрямо критериите на [чл. 13 от Конвенцията](#), което само по себе си е насочено именно към създаването на ефективен компенсаторен механизъм спрямо нарушенията по [чл. 3 от Конвенцията](#). Относно неефективността на нормата е достатъчно да се отбележи, че потенциалното осъждане на административен орган или длъжностно лице, би довело до абсолютно сигурна невъзможност за реалното овъзмездяване на причинените вреди на ищците с оглед понасянето на отговорността от физическите лица, изпълняващи съответната длъжност. От друга страна, е налице липса на ясна нормативна уредба за евентуалното пренасяне на отговорността за изплащане на обезщетенията от ответника по иска към Държавата като общо обективно отговорна за причинените вреди, съгласно [чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС](#), което пренасяне да гарантира лесен и бърз достъп на ищеца до привеждането на съдебното решение в изпълнение. Нормата на [чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС](#), макар и въведена през 2017 г., е аналогична като ползвана законодателна техника спрямо нормата на [чл. 7 от ЗОДОВ](#) (ред. ДВ, бр. 60/1988 г.). От приемането на [чл. 7](#) през 1988 г. до сега, нормата предвижда, че "искът за обезщетение се предявява ..... срещу органите по [чл. 1](#) и [2](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите. По въпроса за пасивната процесуална легитимация по искове за обезщетение за вреди по [чл. 1](#) и [чл. 2 от ЗОДОВ](#) е налице значителна и последователна съдебна практика през последните години, като е достатъчно да се посочи, че с точка 6 от [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г.](#), ОСГК, бе решено, че "Отговорността на държавния орган е специфично проявление на принципа за отговорност на работодателя по [чл. 49 ЗЗД](#) в областта на [ЗОДВПГ](#) (сега ЗОДОВ) и тази отговорност е също гаранционно обезпечителна. По исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции. "С други думи, правилото на [чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС](#) за определяне на ответник по иска по [чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС](#), следва да се тълкува, че искът се предявява срещу юридическото лице, с което длъжностното лице, причинител на вредата е в трудови или служебни правоотношения, от чиито актове, действия или бездействия са причинени вредите или чиято дейност се възлага или обезпечава от името и за сметка на юридическото лице и така тълкуван [чл. 285, ал. 2 от ЗИНЗС](#), макар като по нов и специален закон спрямо общите процесуални правила, уредени в [глава XI на АПК](#) "Производства за обезщетения", напълно съвпада със смисъла на [чл. 205 от АПК](#), според който искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Последните според правилото на [чл. 205 АПК](#) са юридическите лица, представлявани от органа (в случая от специализираните органи по изпълнение на наказанията), от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите..

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник- Главна Дирекция“ Изпълнение на наказанията“, която е юридическо лице и надлежен пасивно легитимиран ответник по иска. Това е така, защото съгласно чл.12 от ЗИНЗС, прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби се осъществяват от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията". Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" е юридическо лице към министъра на правосъдието със седалище С. и е на бюджетна издръжка. Затворите, поправителните домове и областните служби "Изпълнение на наказанията" са териториални служби на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"/ чл.12,ал.23 от ЗИНЗС. По силата на чл.16 от ЗИНЗС, Областните служби "Изпълнение на наказанията" обединяват, ръководят и контролират дейността на пробационните служби и арестите.

Нещо повече дори, съгласно чл.8 от ППЗИНС прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби се осъществяват от Главна дирекция "Изпълнение на наказанията",а съгласно чл.7,ал.1 ,б. „а“ от ППЗИНС, Главна дирекция“ Изпълнение на наказанията“осъществява методическо ръководство и контрол по изпълнението на наказанията, наложени с влезли в сила съдебни актове,спазването на правата и задълженията на лишените от свобода; взаимодействието с органите на съдебната власт за привеждане в изпълнение на мярката за неотклонение задържане под стража, законосъобразността при прилагане на дисциплинарни мерки спрямо лишените от свобода, разпределението на времето на лишените от свобода,състоянието на жилищно-битовата база; настаняването и разпределението на новопостъпилите, работата на комисиите по [чл. 73 ЗИНЗС](#); освобождаването от местата за лишаване от свобода.

От доказателствата по делото е видно, че ищецът е бил настанен в Затвор – [населено място] на дата 02.03.2024 година/ а на 06.06.2024 година е преведен в Затвор- [населено място],като по време на престоя си ЧСИ- А. П. е изпратил до Началник на Затвор- П. три Запорни съобщения от 02.05.2024 година, от 09.05.2024 година и от 22.05.2024 година, като го е задължил на основание чл.508 от ГПК да посочи дали признава вземането. Нормата на чл.508 от ГПК визира задълженията на трето задължено лице- В едноседмичен срок от връчването на запорното съобщение третото лице трябва да съобщи на съдебния изпълнител- признава ли за основателно вземането, върху което се налага запорът, и готово ли е да го плати, има ли претенции от други лица върху същото вземане, наложен ли е запор и по други изпълнителни листове върху това вземане и по какви претенции, превежда ли суми по банкова сметка на длъжника, банката, в която е открита сметката, както и размера на сумата. Поканата за даване на тези обяснения се съдържа в самото съобщение за налагане на запора. Ако третото лице не оспорва своето задължение, то внася дължимата от него сума по сметката на съдебния изпълнител или му предава запорираните вещи. От своя страна, съгласно чл.435,ал.2 ГПК- Длъжникът може да обжалва- постановлението за глоба, насочването на изпълнението върху имущество, което смята за несеквестрируемо, отнемането на движима вещ или отстраняването му от имот, поради това, че не е уведомен надлежно за изпълнението, отказа на съдебния изпълнител да извърши нова оценка по реда на чл. 468, ал. 4 и чл. 485, определянето на трето лице за пазач, ако не са спазени изискванията на чл. 470, както и в случаите по чл. 486, ал. 2, отказа на съдебния изпълнител да спре, да прекрати или да приключи принудителното изпълнение,разноските по изпълнението. В чл.507 от ГПК пък е посочено, че Запорното съобщение на третото задължено лице се изпраща едновременно с изпращане на поканата за доброволно изпълнение до длъжника. В запорното съобщение се забранява на третото задължено лице да предава дължимите от него суми или вещи на длъжника. Тези вещи трябва да бъдат посочени точно.От деня на получаване на запорното съобщение третото задължено лице има задълженията на пазач спрямо дължимите от него вещи или суми. В чл. 436 от ГПК е посочено , че Жалбата се подава чрез съдебния изпълнител до окръжния съд по мястото на



изпълнението в двуседмичен срок от извършване на действието, ако страната е присъствала при извършването му или ако е била призована, а в останалите случаи - от деня на съобщението. За третите лица срокът започва да тече от узнаване на действието. В конкретния случай е видно, че Затвор- П., който към момента на налагане на запора върху личната партида на длъжника е бил трето задължено лице, а на взискател или ЧСИ, който е наложил запора. Приемането на запора за основателен от страна на Началник на Затвора- [населено място] не е и не може да бъде административна дейност, още по- малко такава, извършена в нарушение на нормите на ЗИНЗС, защото отношенията между ЧСИ и трето задължено лице се подчиняват на правната уредба на ГПК, на на ЗИНЗС и ППЗИНС. На второ място, липсват доказателства ищецът да е обжалвал каквото и да е действие по изпълнението – действие на ЧСИ по предвидения и цитиран по-горе ред, визиран в ГПК. Едва с предявяването на иска се твърди, че наложеният заповор е незаконосъобразен, което е недопустимо, още повече, че съдът в производството по ЗИНЗС не извършва съдебен контрол на актове, а разглежда искиви производства. Наред с това, инцидентен съдебен контрол по АПК е недопустим.

На следващо място, твърдението на ищеца, че след налагането на запора е претърпял неимуществени вреди в размер на 300 лева от признаване на запора за основателен от страна на Началник на Затвор – [населено място] е недоказано, защото признаването на вземането е в изпълнение на законово въздигнато задължение на третото задължено лице- Затвор- [населено място]. Трето задължено лице не налага заповор върху сметките на длъжника, а в случая заповорът е наложен от ЧСИ-А. П. по повод образувано срещу ищеца изпълнително производство. Претърпените от ищеца притеснения, неудобства и невъзможност да си закупува от лавката необходимите неща, както и да изпраща кореспонденция / в който смисъл са показанията на свидетелите - Я. И. и И. С. Т., които съдът намира за обективни/, то тези неудобства не са в резултат на действия на органите на ответника- на Началник на Затвор- П., а са последица от наложения заповор, който обаче не е административна дейност. Твърдението на ищеца, че наложеният заповор върху несеквестрируеми суми също не може да бъде предмет на разглеждане в настоящото производство, защото несеквестрируемостта е могла да бъде предявена пред ЧСИ, а не в хода на съдебно производство с предмет искова молба по ЗИНС. Нещо повече- от приложената на лист 243 от делото Справка е видно, че ищецът има наложен заповор върху трудовото възнаграждение и личната му партида, като личните партии нямат статут на банкова сметка, по която Администрацията издава съответните карти, а при постъпване в местата за лишаване от свобода на всяко лице се създава профил със снимка в системата и карта за разплащане на лавка, като в местата от закрит тип единственият начин за парични средства е чрез този вид карти, а лишените от свобода могат да получават парични средства чрез пощенски преводи в ТП "Български пощи „ЕАД или по банков път по Набирателната сметка на съответни затвор и след получаване на превода , средствата се зареждат по картите за разплащане.

По делото не се доказва, че налагането на запора върху несеквестрируеми вещи, признаването на запора за основателен и лишаване на ищеца от парични средства се основава на действия, които не се основават на закона или на административен акт, а напротив – това се действия по изпълнението по реда на ГПК при образувано изпълнително дело срещу ищеца, не се доказва действие/бездействие на затворническата администрация-ограничаващо правото на ищеца да разполага с парични средства по личната си партида, за да може да задоволява потребностите си и да си закупува елементарни неща от лавката, в това число да води кореспонденция с близките си, което по своя интензитет да се квалифицира като нечовешко, унижително отношение по смисъла на чл. 3, ал. 1 и, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 3 от ЕКЗПЧОС, в резултат на което да са настъпили неимуществени вреди. Съгласно нормата на чл.42, ал.2 от ЗИНЗС, арестите са места за лишаване от свобода за настаняване на лица, задържани по реда на [Наказателно-процесуалния кодекс](#), като лицата по ал. 2 могат да се настаняват в затворите, поправителните домове и затворническите общежития от закрит тип по реда, предвиден в този



закон. В нормата на [чл. 3 от ЗИНЗС](#) е регламентирано, че осъдените не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко или нечовешко отнасяне, като в ал. 2 в три точки са посочени съставите на изтезания, жестоко или нечовешко отношение. Тази забрана е във връзка със забраната за мъчение или нечовешко отнасяне, установена в [чл. 29, ал. 1 от Конституцията](#), както и със забраната за изтезания, установена в чл. 3 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). Следва да бъде посочено, че нееднократно ЕСПЧ е посочвал в решенията си, че в общия случай присъдите и тяхното изпълнение не попадат в хипотезите на чл. 3 от Конвенцията, стига неудобствата и страданията, с които те обикновено са съпроводени да не надминават необходимото за изпълнението им. В решенията си ЕСПЧ подчертава, че приложението на чл. 3 от Конвенцията изисква засягането да води до унижение, което надминава това, което обикновено съпътства наказанието лишаване от свобода. (т. 111 от решението по делото Н. срещу България; т. 134 от Решение по делото М. срещу България; т. 45 от Решението по делото Т. Т. срещу България).

Признаването на запора не е довело до унижително и недостойно отношение към него, до заплахата за неговото здраве, развиване на фобия, чувство на безсилие, причиняване на тежки душевни болки и страдания, силна потиснатост и огорчение, нито се доказва, че пиреманта на запора е в разрез с всякакви нормални етични стандарти и човешко отнасяне. Не се доказва незаконосъобразно действие от страна на служителите на ответника. Вярно е, че органите, на които е възложено да осъществяват ръководство и контрол върху дейността по изтърпяване на наложено с присъда наказание или при изпълнение на мярка за неотклонение - задържане под стража са длъжни да осигуряват на осъдените лица и на задържаните под стража такива условия, които да не създават предпоставки за увреждане на физическото и психическото им здраве, нито на човешкото им достойнство, но не се доказва нарушение на разпоредбите на чл. 3 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи и [чл. 29, ал. 1 от Конституцията на Република България](#), според която никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, нечовешко или унижаващо отношение. Конвенцията е ратифицирана от Република България и на основание [чл. 5, ал. 4 от Конституцията](#) има пряко действие и съставлява част от вътрешното право. Спазването на принципите на [чл. 3 КЗПЧОС](#) в исковия период представлява задължение, пряко произтичащо от закон

От всичко изложено дотук, настоящият съдебен състав намира, че не се доказва по никакъв начин незаконосъобразни действия на Администрацията на Затвор – [населено място], които да са довели до преживяване на болки и страдания у ищеца, и които болки и страдания следва да бъдат репарирани. Не се доказва, че налагането на заповор върху несеквестрируеми вещи и лишаването от възможността ищецът да закупува елементарни неща от лавката и от водене на кореспонденция да е причинило страдание и унижение на достойнството и то поради факта на самото признаване на запора от Началник на Затвор- П.. Следва да бъде посочено, че съгласно чл. 5 Всеобщата декларация за правата на човека “Никой не трябва да бъде подлаган на изтезания или на жестоко, нечовешко унижително третиране.

В приетата от ОС на ООН през 1975 година Декларация за защита на всички лица от подлагане на изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, както в приетата през 1984 година Конвенция против изтезанията и други форми на жестоко нечовешко или унижително отнасяне или наказание, се приема, че терминът “изтезание” означава всяко действие, с което умишлено се причинява силно физическо или психическо страдание или болка на дадено лице, за да се получат от него сведения или признания, за да бъде наказано за действие, което то или трето лице е извършило или в извършването на което е заподозряно, или, за да бъдат сплашвани или принуждавани, когато такава болка или страдание се причиняват от длъжностно лице или е тяхно подстрекателство или явно, или мълчаливо съгласие. Независимо, че няма все още общоприето определение на понятието “жестоко, нечовешко или унижително отношение”, съгласно чл. 1, ал. 2 на Декларацията от 1975 г. “Изтезание представлява усложнена умишлена форма на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание”. На практика за елементи на това отношение се приемат следните

форми на физическо отнасяне: незаконосъобразни разпити, придружени с физическо насилие; кастрирането; осакатяване на женските полови органи; задържане в килии без осветление; недостатъчно храна или насилствено хранене; подлагане на биомедицински експерименти или даването на наркотици на задържани и затворници и др. В приетите под егидата на ООН през 1993 година Виенска декларация и програма за действие се приема, че изтезанията, чиито последици са унищожаването на човешкото достойнство и разрушаване на възможностите на жертвите да продължат живота и дейността си, са едно от най-отвратителните нарушения на правата на човека. Съгласно Конвенцията против изтезанията и другите форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне, приета от Общото събрание на ООН на 10 декември 1984 год. и ратифицирана у нас с Указ 3384 на Държавния съвет на НРБ на 9 октомври 1986 година, терминът изтезание означава всяко действие, с което умишлено се причинява болка на дадено лице, за да се получат от него или от трето лице сведения или признания, да бъде то наказано за действие, което то или трето лице е извършило, или в извършването на което е заподозряно, или да бъде то или трето лице сплашвано или принуждавано, или по каквато и да е причина, основаваща се на каквато и да е дискриминация, когато такава болка или страдание се причиняват от длъжностно лице или от друго официално действащо лице, или по негово подстрекателство, или с негово явно или мълчаливо съгласие. В това определение не се включват болката и страданието, които се причиняват единствено от законни санкции и които са присъщи за тези санкции или настъпват случайно от тях. Друго разпространено определение е прието в Т. декларация на Световната Медицинска Асоциация от 1975 год. Според нея изтезанието е съзнателно, систематично или без определена последователност причиняване на физическо или душевно страдание, от едно или повече лица, действащи самостоятелно или по заповед на овластено лице, целящо да принуди друго лице да съобщи информация, да направи признание или с някаква друга цел. „Други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание“ означава всяко действие, с което умишлено се причинява силно физическо или психическо страдание или болка на дадено лице, когато такава болка или страдание се причинява от длъжностно лице или друго официално действащо лице или по негово подстрекателство, или с негово явно или мълчаливо съгласие. В това определение не се включват болката и страданието, които произтичат единствено от законни санкции и които са присъщи на тези санкции или настъпват случайно при тях.

Основно задължение на упражняващия ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода държавен орган е да следи и да предотвратява всяко унижаване на човешкото достойнство на лицата, чиято лична свобода е ограничена с наложеното им наказание. Не се доказва ищецът да е поставен в неблагоприятни условия по смисъла на [чл. 3 от ЗИНЗС](#), което само по себе си да представлява третиране способно да породи у него емоционално и морално страдание, стрес и безпокойство, каквито той твърди и да доведе до перживяна ена неприятин есещани а разивав на фобиа ,потиснатостта и огорчение.

Не се доказва и нарушение на нормата на чл.3 от ЗИНЗС сочеща,че осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. По аргумент от нормата на чл.3,ал.2 от ЗИНЗС,за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

С оглед на всичко изложено дотук, настоящият съдебен състав намира,че не са налице елементи от фактическия състав на чл.284 от ЗИНЗС- действие на длъжностните лица на ответника по иска – признаване на наложен заповор от страна на Началник на Затвор – П. в качеството на трето задължено лице , вследствие на това действие за ищеца да е настъпила

вреда- неимуществена, която да е пряка и непосредствена последица от това действие-признаване на запора и бездействие– неосигуряване на възможност да има парични средства, с които да покрива елементарни свои нужди и да си закупува неща от лавката, както и да води кореспонденция / в това число и фонокарта за разговори с близките/и която вреда следва да бъде репарирана. Вредата не е пряка и непосредствена последица от бездействието и действието на длъжностни лица на ответника и не се намира в причинна връзка с него. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат/. Не се доказва и наличие на причинна връзка между незаконосъобразното действие и твърдените вреди.

Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение. В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че „...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите“. е налице причинна връзка по [чл. 4 от ЗОДОВ](#). Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В конкретния случай, вредите, които се претендират не са пряка и непосредствена последица от изземването на телевизора, а изземването е извършено вследствие на извършено нарушение от страна на ищеца на нормата на чл.96, ал.2 от ЗИНЗС.,

Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстройкаване, пристрояване, подстройкаване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпени загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба. Пак в ТР № 1/15.03.2017 година на ВАС е посочено, че делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. И. на обезщетението от неопозволено увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение.

Незаконосъобразно действие, респективно незаконосъобразно бездействие на административен орган или длъжностно лице при или по повод административна дейност могат да бъдат само – фактическо/ материално действие/, което се предприема без правно основание- нормативен или административен акт, бездействие, изразяващо се в неизвършване на

фактическо действие, което органът или длъжностното лице са задължени да извършат по силата на закона, бездействие на административен орган или длъжностно лице по негово задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. Незаконосъобразно е всяко бездействие, представляващо неизвършване на фактически действия в противоречие с предписано от императивна норма задължение и бездействието е основание за отговорност, когато се изразява в неизпълнение на административни правомощия, възложени по силата на служебно или трудово правоотношение в държавна или общинска администрация. Преценката за наличието на бездействие следва да бъде направена след анализ на нормативно установеното задължение или възможност за действие. Задълженията като дължими фактически действия на конкретния административен орган следва да не са абстрактни, а конкретно регламентирани в Конституцията, в законовите и подзаконовите нормативни актове, за да е възможно да са отграничени, когато тяхното неизпълнение влече последиците на отговорността по чл.1 от ЗОДОВ/ респективно по чл.284 от ЗИНЗС/. Незаконосъобразното действие по смисъла на чл.1 от ЗОДОВ не може да бъде юридическо или правно действие, защото юридическото действие трябва предварително да бъде отменено като административен акт, за да е допустимо сезирането на съда с посоченото основание чл.1 от ЗОДОВ и чл.284 от ЗИНЗС.

Искът за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 300 лева за посочения в исковата молба период е недоказан и неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Съдът не обсъжда наведените доводи в писмените бележки, тъй като едва с тях се въвеждат нови факти, нова фактическа обстановка- неспазване на процедура за провеждане на обществена поръчка за доставки и извършване на услуги във връзка с откриване на лични партии на лишените от свобода, което по същество представлява изтъкване на нови факти и нова обстоятелствена част на исковата молба, което е недопустимо да се прави едва с писмените бележки.

**По иска за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 60 лева вследствие на налагането на запора и лишаването на ищеца от посочената сума .**

Този иск също е недоказан и неоснователен. По делото липсват доказателства, че преведената сума от старана Администрацията на Затвор – [населено място] на ЧСИ по Изпълнителното дело е без основание и същата е извършена по преценка на Администрацията на Затвор- С. без основание, че същият вследствие на незаконосъобразни действия на затворническата администрация е бил лишен от сумата от 60 лева без основание. Не се доказва по никакъв начин претърпяна каквато и да е вреда – имуществена в този размер от ищеца за посочения в исковата молба период, още по- малко тази вреда да е причинена от незаконосъобразно действие на затворническата администрация на Затвор – [населено място]. **Нещо повече- липсват доказателства ищецът да е оспорил по съответния ред налагане на заповор върху така претендирана сума от 60 лева, този заповор да е отменен и въпреки това да се е стигнало да превеждането на сумата от 60 лева от страна на Администрацията на Затвор- [населено място] по изпълнителното дело. Наред с това, съгласно чл.78, ал.3 от ЗИНЗС на лишените от свобода могат да се правят удържки съгласно действащите закони, но не повече от две трети от полагащото им се възнаграждение. Това ограничение не се отнася за удържките по задължение за издръжка, което отново сочи, че приложими по отношение на удържките са гражданските закони, доказателства, че ищецът е оспорил удържката от 60 лева по предвидения в закона ред липсват. Не се доказва и наличие на причинна връзка между твърдяната имуществена вреда и действията по превеждането на сумата по сметката на ЧСИ при което този иск е неоснователен и недоказан, и следва да бъде отхвърлен.**

**По иска за заплащане на законната лихва от 28.05.2024 година до окончателното изплащане на сумата.**

Задължението за лихва има акцесорен характер и следва съдбата на главното вземане. Предвид неоснователността на исквете за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди, то и искът за заплащане на законната лихва е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

В съответствие с разпоредбата на чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Разноските се заплащат от ищеца и при оттегляне на иска изцяло или при отказ от иска изцяло обстоятелството, че искът е отхвърлен изцяло. По силата на алинея трета на чл. 286 от ЗИНЗС, когато искът се уважи изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, когато е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Тъй като нормата на чл. 286 от ЗИНЗС е специална и в нея не съществува празнота, както и с оглед практиката на ЕСПЧ, настоящият съдебен състав намира, че претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователна и не подлежи на уважаване.

Воден от горното и на основание чл. 203 АПК, вр. с чл. 284 и сл. от ЗИНЗС, Административен съд София-град

#### **Р Е Ш И :**

**ОТХВЪРЛЯ ИСКА НА И. В. Т. от [населено място], изтърпяващ наказание „Доживотен затвор“ в Затвор– [населено място] срещу ГДИН за заплащане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди в размер на 300 лева- унижение, срам, душевни терзания, причинени от признаване за основателен наложен запор върху личната партия за периода от 22.05.2024 година до 31.10.2024 година, ведно със законната лихва върху сумата от 28.05.20245 година до окончателното изплащане на сумата, както и обезщетение в размер на 60 лева- имуществени вреди, причинени от превеждането на сумата от личната му партия към датата на признаване на запорното съобщение, преведени по банковата сметка на ЧСИ- А. П. по изп. Дело № 20248490400238 за периода от 22.05.2024 година до 31.10.2024 година.**

**ОТХВЪРЛЯ ИСКАНЕТО НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ“ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“- ГР.С. ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ЮРИСКОНСУЛТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ.**

**НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.**

**Решението подлежи на касационно обжалване пред ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА АСГГ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото, съгласно разпоредбата на чл.285,ал.2 от ЗИНЗС.**

**СЪДИЯ:**